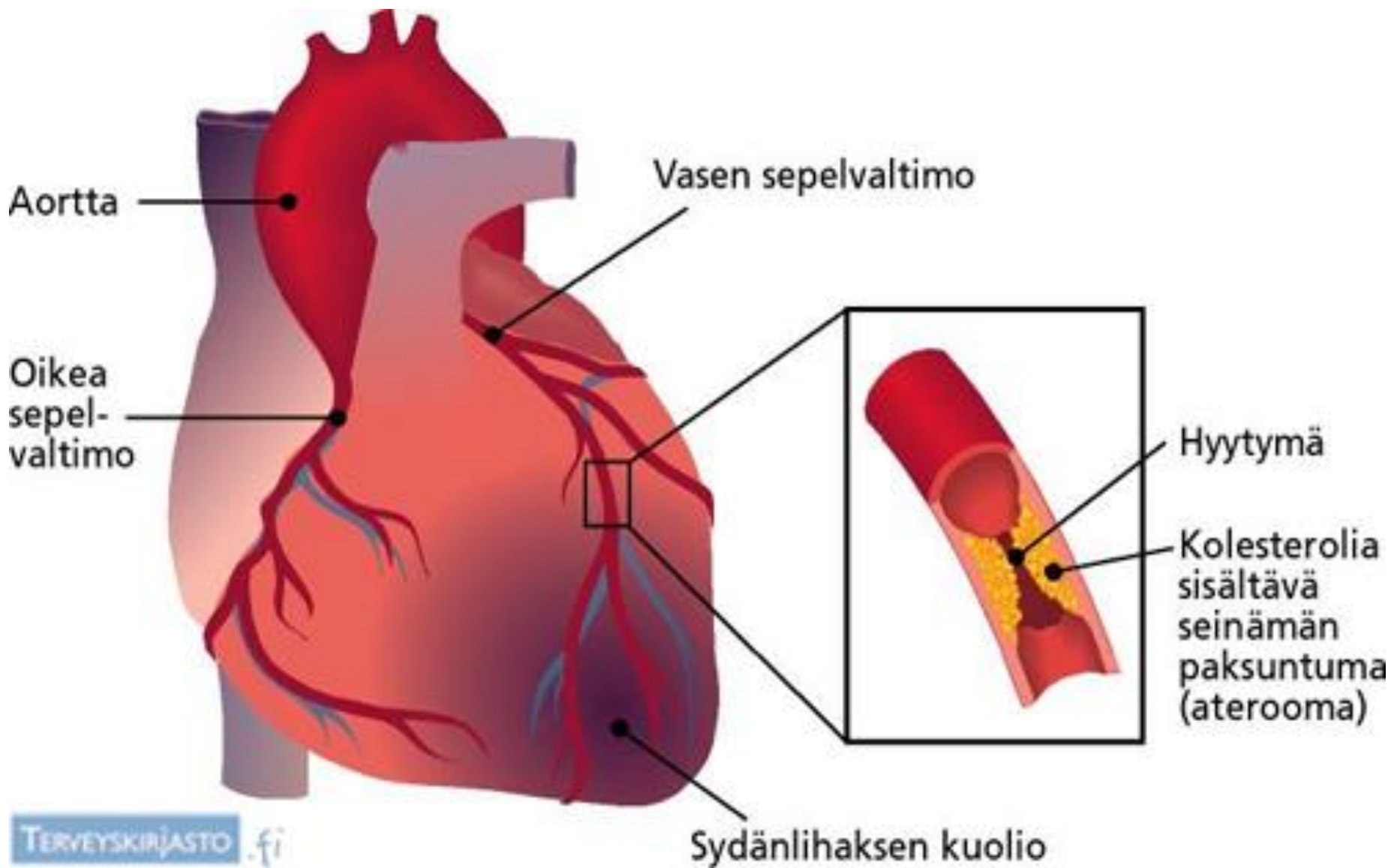
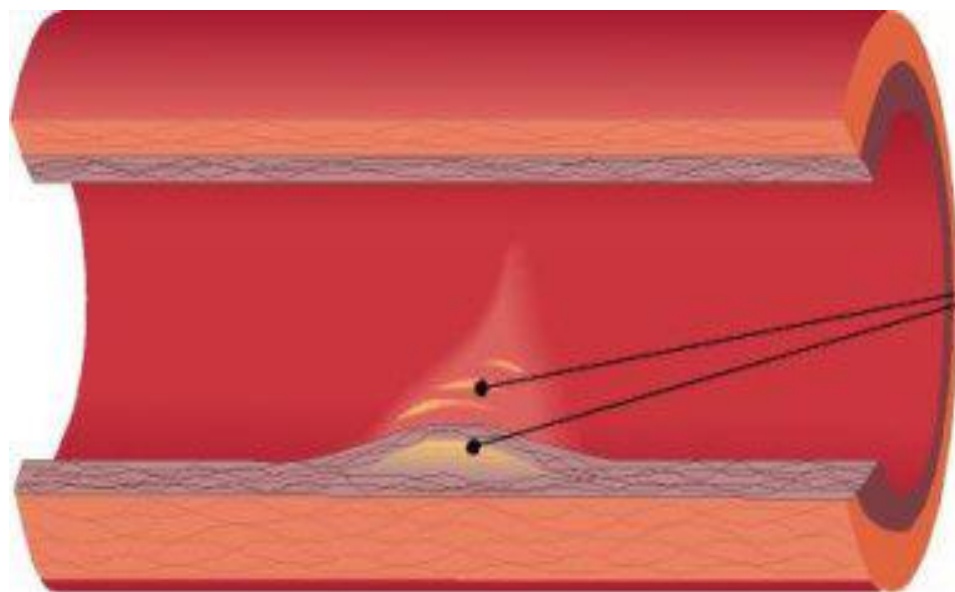


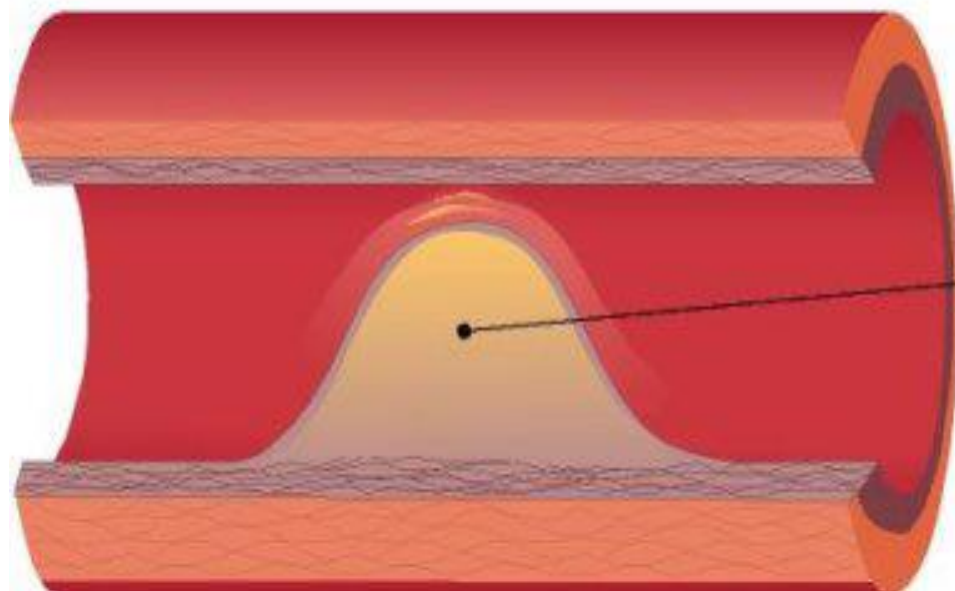
SEPELVALTIMOTAUTI
MCC
Morbus Cordis Coronarius







Kolesterolia alkaa kertyä
sisäkalvon alle



Sisäkalvon alle muodostunut
kolesterolia sisältävä kertymä
(aterooma) ahtauttaa valtimon

Riskitekijät

- **verenpainetauti**
- **kolesterolitauti**
- tupakointi
- diabetes
- lihavuus
- vähäinen liikunta
- alkoholin liiallinen käyttö
- epäterveellinen ruokavalio
- sukurasitus
- miessukupuoli

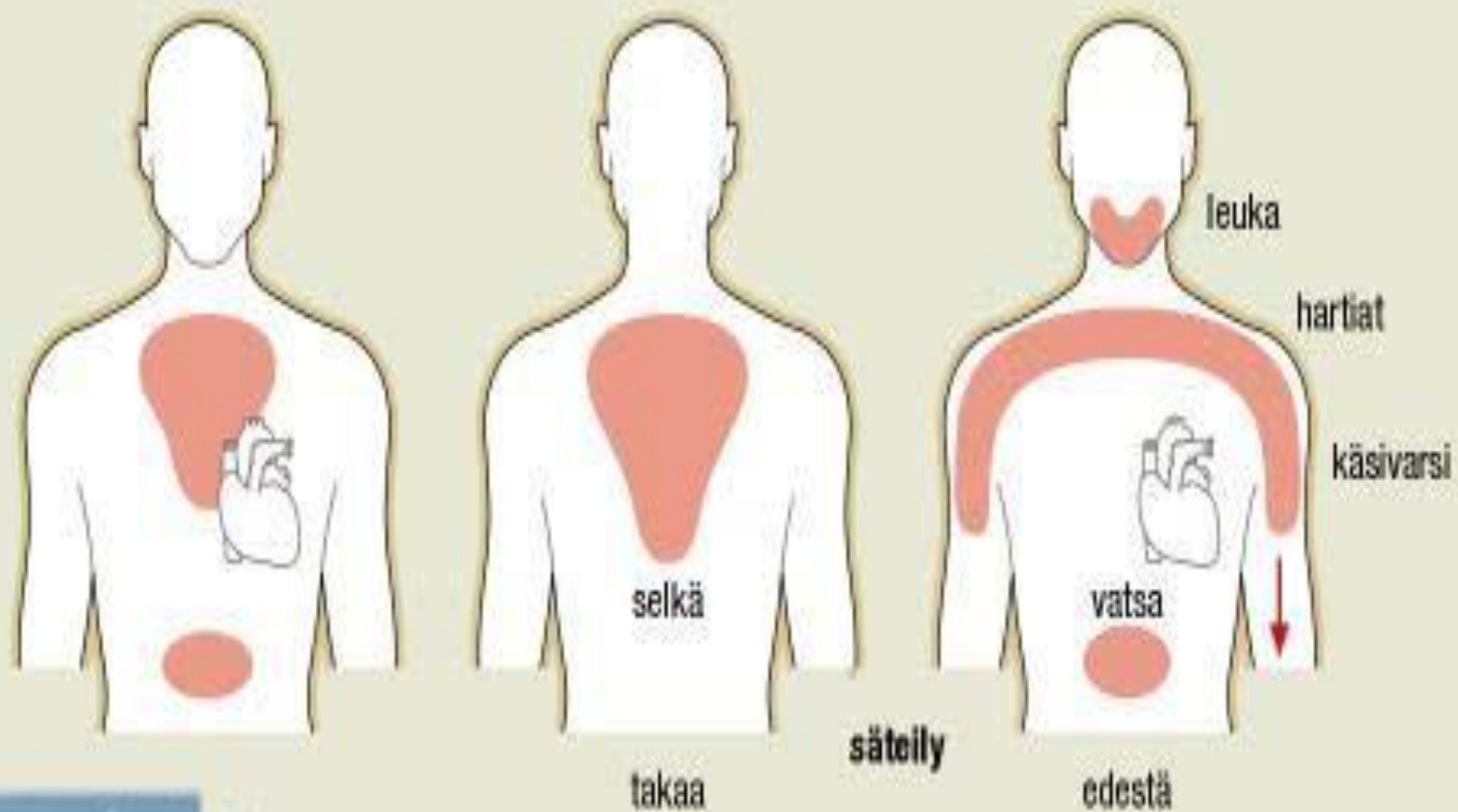


OIREET

voi olla vuosia **oireeton**

oireet ilmaantuu rasituksessa (n.50%
ahtautunut)

- **hengenahdistus**
- **rasitusrintakivut (angina pectoris)**
 - kipu menee ohi levossa tai nitrolla (nitroja voi ottaa 5min välein, 3krt)



TUTKIMINEN

- anamneesi (esitiedot)
- status (nykytila)
- RR ja syke
- auskultoidaan sydänäänet
- THX-rtg



TUTKIMINEN

- lepo-ekg
- rasitus-ekg
- verikokeet (s.209)
- sydämen ultraääni (echo)
- sepelvaltimoiden varjoainekuvaus (koronaariangiografia)

<https://www.youtube.com/watch?v=2Sf4FAbjnIU>

Sepelvaltimotaudin hoito

- elintavat
- lääkehoito
- vaikeassa taudissa pallolaajennus tai ohitusleikkaus

<https://www.youtube.com/watch?v=TARmThzSZfE>

LÄÄKEHOITO

- **ennustetta parantavia**
asetyyლისალისყილიჰაპო, ბეეტასალპააჟა და
ACE:n estäjä tai ATR:n salpaaja, statiinit
- **oireita lievittäviä**
kalsiumsalpaajat ja nitraatit (lyhyt- ja
pitkävaikutteinen)

Sepelvaltimotauti

- **stabiili angina pectoris**
 - kipu helpottaa levossa / nitroilla
- **epästabiili angina pectoris**
 - kipu ei helpota, mutta ei vielä sydänlihasvaurion merkkejä
- jos rintakipu jatkuu voimakkaana yli 20 minuuttia -> epäily sepelvaltimotukoksesta

Sydäninfarkti

- valtimo kokonaan tukkeutunut
 - > sydänlihaksen kudoskuolio eli **sydäninfarkti (infarctus cordis)**



Sydäninfarkti

OIREET:

- rintakipu
 - asento tai hengittäminen ei vaikuta kipuun
 - nitro ei helpota
- hengenahdistus
- pahoinvointi
- kylmänhikisyys



Sydäninfarkti

- oireet voivat olla epämääräisiä
 - pahoinvointi
 - oksentelu
 - selkäkipu
 - närästys
- iäkkäät ja diabeetikot, voi olla kivuton
 - väsymys ja ahdistus

Tutkiminen

- ekg (ST-nousu)
- verikokeet (TnT, CK, CKMbm)
- RR ja syke
- THX-rtg
- koronaariangiografia



Sydäninfaktin akuuttihoito

- nopeavaikutteinen nitraatti
- asetyyllisalisyylihappo (250mg pureskellen)
- lisähappi
- beetasalpaaja
- rauhoittava lääke

Sydäninfaktin akuuttihoito

- nitraatti-infuusio
- kipulääkitys (opiaatti)
- liuotushoito
 - paras hyöty kun kivun alusta 1 – 2 tuntia
- metoklopramidi (pahoinvointiin)
- kalsiumestäjä

Sydäninfarktin akuuttihoito

- kuljetus sairaalaan, jossa voidaan tehdä välitön koronaariangiografia ja tarvittaessa pallolaajennus (PTCA)



Infarkti potilaan silmin

- <https://www.youtube.com/watch?v=trGW9uC4cXg>

Alaraajojen valtimotauti (katkokävely)

ASO-tauti

- johtuu vähentyneen verenkierron aiheuttamasta hapenpuutteesta alaraajoissa

Oireet

- kävelyn aikana tavallisesti toiseen pohkeeseen ilmaantuu kovaa kipua
- samalla jalan väsymystä ja puutumista
- kipu väistyy levossa
- kävelyn aikana kipu alkaa kuitenkin yleensä uudestaan

Oireet

- jalat palelevat tavallista herkemmin
- vaikea-asteinen valtimotauti voi aiheuttaa jatkuvaa myös levossa tuntuva kipua varpaissa ja jalkaterissä
- kun tauti etenee ilman hoitoa, voi seurauksena olla varpaiden kuolio
 - varvas on kylmä, sinertävä ja hyvin kipeä

Lääkehoito

- lääkehoitona käytetään
asetyyლისაჲისყუიჲაჲოა (primaspan,
asperin)
- katkokävely saattaa jatkua usean vuoden ajan varsin muuttumattomana

Leikkaushoito

- vaikeammissa tapauksissa voidaan tehdä pallolaajennus
- toinen mahdollisuus on verisuonileikkaus, jossa ahtautunut valtimo ohitetaan verisuonisiirteellä tai keinotekoisella verisuoniproteesilla

VALTIMOTAUDIN EHKÄISY

riskitekijöitä:

- tupakointi
- suurentunut veren kolesteroliarvo
- kohonnut verenpaine
- vähäinen liikunta
- ylipaino
- diabetes
- alkoholi
- stressi